

El bigot de Dràcula

Eduardo Jordà

Si la llegim amb atenció, la novel·la de Bram Stoker posseeix un amarg sentit de l'humor. És un humor soterrat, probablement involuntari, que apareix com menys t'ho esperes. En una escena memorable del final del llibre, Mina Harker protagonitza un sonor cop d'efecte en demanar-li al seu marit que la mati quan sigui precis, amb la condició que li llegeixi un ofici de difunts. Tots els perseguïdors de Dràcula, en sentir-la, s'agenollen

estripa la tela del seu vestit. I què surt de la butxaca interior de Dràcula? Doncs ni més ni manco que uns feixos de bitllets de banc i una gran quantitat de monedes d'or. Després de recollir-les i de botar per la finestra, el comte crida, colèric: *Les dones que vosaltres estimau ja són meves, i per elles, vosaltres i moltíssims més també sou meus. Sou criatures destinades a servir-me quan jo necessiti sang.* Aquesta escena ens recorda que un dels motius temàtics més importants de la novel·la —real-

Quan el comte fuig de nou a Transsilvània —en el vaixell “Tsarina Catalina”—, un mariner conta que duia un capell de palla “que no s'adeia a la seva persona ni tampoc a l'estació de l'any”. Aquest és un detall important que els adaptadors al cine han passat per alt. Més inquietant, més terrorífic que no un vampir vestit de frac negre és aquest vell pàl·lid i bigotut, tocat amb un estiuenc capell de palla i vestit a la babalà.

El frac és un invent de Bela Lugosi, o en tot cas de Tod Browning (*Dràcula*, 1931). Christopher Lee, en la llarga sèrie de pel·lícules de la Hammer anglesa, no es va llevar mai el frac, un guarniment propi de caps d'Estat i de premis Nobel, però potser excessiu per un vampir que ha de viure de les rendes de les seves pobres terres romaneses, en plena era del fonògraf i del motor d'explosió. Murnau, a la primera pel·lícula que es va inspirar en la novel·la de Bram Stoker, va vestir Nosferatu amb una mena de cassaca funerària d'origen desconegut. Va ser a *Nosferatu* (1922), la millor de totes les pel·lícules de vampirs. Werner Herzog, el 1978, va exagerar tant el seu Nosferatu que li va posar orelles de gnòm i li va donar el paper a Klaus Kinski, aquell nibelung gòtic que es pensava ser actor. El *Dràcula* de Coppola (1992) té el dubtós privilegi de ser la menys humorística d'una llarga sèrie de pel·lícules que s'han distingit per la maca absoluta de sentit de l'humor. Els vampirs de Neil Jordan a *Entrevista con el vampiro* es vesteixen com Lord Byron, cosa lògica perquè el metge personal de Lord Byron, J. W. Polidori, va escriure *El vampir: un conte*, un dels antecedents més notables de Dràcula.

davant d'ella i diuen: Amèn. Hi ha altres exemples. El guardià del zoològic de Londres que cuida els llops, atribueix una barba punxeguda i canosa a un desconegut (que resulta ser el nostre vell conegut, el comte Dràcula). I el guardià es lleva la gorra davant d'ell, amb el curiós argument que “per mi, un cavaller que s'ocupa dels llops sempre és un amic”. Més endavant, durant el primer encontre de Dràcula amb els seus perseguïdors, el frenètic Harker l'ataca amb una daga que li

ment el més important de tots— és un sobirà atac de banyes.

Per les escasses descripcions que ens ha deixat Bram Stoker, Dràcula és molt vell, gairebé cellajunt, du un llarg bigot gris (que la posteritat cinematogràfica ha afaitat): té l'alè tan nauseabund que Jonathan Harker es demana si tindrà halitosi. El seu solitari castell, més enllà del pas del Borgo, es troba als Càrpats, al costat de la confluència de tres regions: Bucovina, Transsilvània i Moldàvia.

La moda dels vampirs ha arribat tan lluny que tota ciutat que s'ho valgui té un Nosferatu. El de Palma (que en glòria estigui) nomia N. S. i lluita una vella gavardina descolorida i una baieta groga com a bufanda. El nostre Nosferatu, per cert, no duia bigot, cosa que prova que no va llegir la novel·la on ell mateix sortia. Que jo sàpiga, l'únic Dràcula amb bigot és obra d'un espanyol, Jesús Franco, i està protagonitzat per Christopher Lee. ❖

Sidney Greenstreet:
Peter Lorre:
Sidney Greenstreet:

Aquest individu em posa nerviós.
Per què?

Em posen nerviós tots els individus que no tenen interès pels doblers.
El falcó maltès, de **John Huston**